

B3W met focusgroep voor fruit

De Vlaamse land- en tuinbouwsector kan sinds begin 2021 rekenen op de Begeleiding- en voorlichtingsdienst voor betere bodem en waterkwaliteit, kortweg B3W. Een lerend netwerk van 6 tot 8 telers zijn onderdeel van de focusgroep die speciaal voor de fruitteelt werd opgericht. Hun doel? Het verbeteren van de bodemzorg en optimalisatie van de nutriëntenkringloop. Dat doen ze door in de praktijk bestaande kennis toe te passen en nieuwe kennis te ontwikkelen.

B3W is een samenwerking tussen 13 Vlaamse onderzoeks- en praktijkcentra voor landbouw, met verschillende locaties en expertises. pcfruit is één van die centra. De begeleiding van tuinbouwbedrijven gebeurt via focusgroepen, thematische uitwisselingsmomenten en communicatieacties.

De focusgroep Fruit werkt bij *Conference* rond verschillende thema's:

- Toepassing van fertigatie
- Verlaging van de stikstof-basisbemesting
- Stikstof bijbemesting via spaakwiel-injectie op de zwarte strook

In kader van dat onderzoek, zette de focusgroep bij verschillende telers enkele beperkte proeven op die werken rond die thema's.

Fertigatie scoorde in 2022 iets beter in de proeven voor vrucht-N-gehalte in vergelijking met een gestrooide fractie.

Foto 1
Proefopstelling met Dosatron voor fertigatie.

Fertigatie

We zagen dat er na vier jaar statistisch geen verschil ontstaat in productie tussen volledige bemesting via fertigatie en een gestrooide N-gift. Zo blijkt uit een meerjarige bemestingsproef op pcfruit en een proef in Halen (Limburg) (**Foto 1**).

Verschillen in N-gehalte in de vrucht tussen strooien en fertigatie zijn meer te wijten aan jaarinvloeden dan aan de bemesting zelf. Algemeen zaten de N-waarden in de vruchten tussen 2018 en 2022 zeer laag. Fertigatie scoorde in 2022 wel iets beter in de proeven in vergelijking met een gestrooide fractie.

Fertigatie wordt vaak gezien als een gerichte toediening waardoor men denkt de dosis te kunnen verlagen, maar het verminderen van de totale N-gift met fertigatie heeft ook zijn grenzen. In 2022 zien we dat een verlaagde N-gift via fertigatie van 30 E N in het voorjaar + 15 E N in de zomer toch tot een lager N-gehalte in de vruchten leidde. Die peren zijn daardoor minder geschikt voor lange bewaring. In de eerste jaren van de proef kwam dat resultaat niet zo sterk naar voor.

Ook een lid van de focusgroep verlaagde in 2022 zijn totale bemesting. Als basisbemesting strooide hij 16 kg N/ha voor de bloei en fertigeerde hij 28 kg N/ha gedurende het groeiseizoen, aangevuld met 14 kg N/ha bladvoeding. Die test ligt op een matig natte zandleembodem.

De verlaagde bemesting resulteerde in een goede opbrengst en een N-gehalte in de peren dat middellange bewaring toelaat.

We namen dit najaar bodemstalen op de verschillende proefpercelen. Die stalen bevestigden de ervaringen van de afgelopen jaren: het nitraatresidu bij strooien ligt vaak lager dan bij fertigeren. Een voorlopige conclusie is dat:

- je alle N via fertigatie kan geven.
- fertigatie minder variatie in N-gehalte tussen de vruchten geeft, dat resulteert in meer homogene partijen.
- fertigatie de mogelijkheid biedt om meer te fractioneren wat voor zwak groeiende percelen een oplossing kan zijn om de bomen langer in de groei te houden.
- op sterk groeiende bomen zeer gefractioneerd bemesten is geen advies: die bomen blijven te lang groeien en gaan nog moeilijker afsluiten.
- N-fertigatie de kans op een te hoog nitraatresidu in de bodem verhoogt.

Meer informatie over fertigatie vind je in de flowchart op de website van pcfruit: www.pcfruit.be/sites/default/files/flowchart_stikstofgehalte_conference_finaal.pdf of scan de QR-code.

Verminderde basisbemesting

Binnen de focusgroep is er al heel wat gediscussieerd over de totale bemestingsgift. De vraag blijft in hoeverre je dat ongestraft kan verlagen. Eén teler verlaagde zijn gestrooide basisbemesting met 30% (van 58 naar 40 kg N/ha) en dat resulteerde niet in een daling van het N-gehalte in de vrucht in 2022. Het nitraatresidu in de bodem van de verlaagde dosis is vergelijkbaar met de volle dosis.

Bijbemesting via injectie

Eenzelfde N-dosis als bijbemesting injecteren via een spaakwiel in de zwarte strook resulteerde in een lager nitraatresidu dan strooien op de zwarte strook in 2021 en 2022 (**Foto 2**). Om die resultaten te bevestigen, volgt nog meer onderzoek.

Foto 2

Voorbeeld van een aangebouwde spaakwielinjector.

Bodemzorg

Tijdens de verschillende focusgroep-bijeenkomsten was er veel interesse in duurzaam bodembeheer, o.a. door toepassing van organische stromen zoals houtsnippers en aandacht voor microbieel bodemleven.

Bij meerjarig fruit is het immers niet evident om het organische koolstofgehalte op peil te houden. Enkel bij een nieuwe aanplant kan je een organische bemesting inwerken in de bodem. Gezien voor de toepassing van houtsnippers er momenteel nog een grondstofverklaring door OVAM nodig is, konden de telers daar nog niet aan werken.

Meer info

Voor meer info over de Focusgroep Fruit kan je terecht bij kris.dhaese@pcfruit.be.

B3W

Begeleidingsdienst
voor
Betere Bodem en
Waterkwaliteit

